

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ďalej ako „ÚGKK SR“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov:

Zákon č. 215/1995 Z. z. o geodézii a kartografii v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon o geodézii“)

Zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon)

Lokalizácia: § 6 zákona o geodézii
§ 13 katastrálneho zákona

Účinnosť: 1.2.2009

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 16

Nejednotný postup pri výkone inšpekčnej/kontrolnej činnosti orgánov ÚGKK SR a KGK

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
.....
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=2770>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☐ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☒ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané k: 16.10.2024

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Zákon o geodézii v § 6 definuje zoznam geodetických a kartografických činností vyhotovených fyzickou alebo právnickou osobou, ktorých výsledky musia byť autorizačne overené fyzickou osobou. Na základe ustanovenia § 13 ods. 2 katastrálneho zákona fyzické a právnické osoby, ktoré vykonávajú geodetické a kartografické činnosti, ktorých výsledky sa preberajú do katastra alebo pri výkone ktorých sa využívajú údaje katastra (geodetické a kartografické činnosti podľa § 6 písm. a) až e) zákona o geodézii), podliehajú katastrálnej inšpekcii. Pre výkon inšpekčnej činnosti nad činnosťami uvedenými v ustanovení § 6 písm. d) až j) nie je explicitne ustanovený žiadny orgán.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
V § 6 sú vymedzené vybrané geodetické a kartografické činnosti, ktorých výsledky sa autorizačne overujú osobami s osobitnou odbornou spôsobilosťou a oprávnením vydaným Komorou geodetov a kartografov (ďalej ako „KGK“) na základe osvedčenia o osobitnej odbornej spôsobilosti. Osvedčenie sa vydáva na základe postupu a skúšok vykonaných pred a) komisiou ustanovenou ÚGKK SR – pre činnosti uvedené v § 6 písm. a) až e), b) komisiou ustanovenou KGK – pre činnosti uvedené § 6 písm. d) až j). Inšpekčnú činnosť nad výkonom činností uvedených bode a) vykonáva inšpekčný orgán ÚGKK SR (Odbor katastrálnej inšpekcie) podľa §13 až 15 zákona č. 162/1995 Z. z o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon). Pre výkon inšpekčnej činnosti nad výkonom činností uvedených v bode b) nie je taxatívne ustanovený žiaden orgán. Implicitne, vzhľadom na obsah/charakter týchto činností, môže na časť týchto činností dohliadať stavebná inšpekcia, nie sú však známe prípady, že by tak v skutočnosti konala. Podnety týkajúce sa týchto činností potom rieši disciplinárna komisia KGK. Aktuálna úprava neumožňuje jednotný postup pri odobratí osvedčenia, resp. iných opatrení (napr. preskúšania, prešetrovania) nesprávneho/nekvalitného výkonu činností súvisiacich s autorizáciou výsledkov činností uvedených v § 6 zákona č. 215/1995 Z. z. Aktuálna úprava nerieši súčinnosť kontrolného orgánu KGK (Disciplinárna komisia KGK) a inšpekčného orgánu ÚGKK SR (Odbor katastrálnej inšpekcie) pri výkone kontrolných činností a riešenia podnetov voči osobám s oprávnením na autorizačné overovanie výsledkov činností uvedených v § 6 zákona č. 215/1995 Z. z..
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, keďže právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z tohto dôvodu neboli v ex ante fáze ani identifikované subjekty, ktorých sa predmetná regulácia dotkla. Ex post: Subjekty vykonávajúce geodetické a kartografické činnosti v počte 1421 subjektov.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, keďže právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z tohto dôvodu neboli v ex ante fáze ani identifikované vplyvy na podnikateľské prostredie.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²:

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
16.	Nejednotný postup pri výkone inšpekčnej/kontrolnej činnosti orgánov ÚGKK SR a KGK	§ 6 215/1995 Z. z. § 3 162/1995 Z. z.	1.2.2009	Subjekty vykonávajúce geodetické a kartografické činnosti	1421	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Predmetnú reguláciu nie je možné kvantifikovať, vzhľadom na to, že jej pôsobenie nespôsobuje vznik priamych finančných alebo administratívnych nákladov podnikateľským subjektom.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Interné štatistiky Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky a Komory geodetov a kartografov.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, keďže právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015 a zároveň nie je možné vypočítať celkové skutočné vplyvy hodnotenej regulácie na podnikateľské prostredie. Z týchto dôvodov nie je možné uviesť rozdiel predpokladaných a skutočných nákladov na podnikateľské prostredie.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, pretože právny predpis bol prijatý pred 1. aprílom 2015. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, legislatívno-právny odbor a odbor geodézie a medzinárodných vzťahov

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Komora geodetov a kartografov

Komora pozemkových úprav

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Áno ☐ Nie ☒

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

Komora geodetov a
kartografov

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

18.07.2024

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: 17.06. - 28.06.2024

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácii:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie
- konkrétne problémy alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi

KGK na úvod objasnila princíp vykonávania inšpekčnej činnosti vo vzťahu ku kontrole vykonávania vybraných geodetických a kartografických činností. Odboru katastrálnej inšpekcie ÚGKK SR (ďalej ako „OKI“) podľa katastrálneho zákona podliehajú osoby, ktoré vykonávajú také geodetické činnosti a kartografické činnosti, ktorých výsledky sa preberajú do katastra alebo pri ktorých výkone sa využívajú údaje katastra, a to najmä geometrické plány, vytyčovanie hraníc pozemkov, zriaďovanie a aktualizácia geodetických bodov, meranie a zobrazovanie predmetov, ktoré sa preberajú do základných štátnych mapových diel. Tieto činnosti odpovedajú činnostiam uvedeným v § 6 písm. a) až e) zákona o geodézii.

Činnosti obsiahnuté v § 6 písm. d) až j) nemajú stanovený žiadny orgán, ktorý by nad ich výstupmi vykonával inšpekčnú činnosť. Aj keď podľa charakteru týchto činností by na ne mohla dohliadať Slovenská stavebná inšpekcia, komora neevduje žiadny prípad, keby sa tak stalo. Podnety sú naopak smerované na Disciplinárnu komisiu KGK, ktorá však nie je zákonom oprávnená kontrolovať činnosti definované v § 6.

V prípade zistenia, že činnosti podľa § 6 nie sú vykonávané v dostatočnej kvalite, aktuálna právna úprava nedefinuje jednoznačný postup pre možnosť odobrania osvedčenia alebo iného nápravného opatrenia, čo podľa komory vytvára v praxi netransparentnosť a nestálosť postupov.

OKI je jediným orgánom a zároveň najvyššou inštanciou dozoru. V prípade činností, ktoré sú kontrolované zo strany OKI, neexistuje opravný prostriedok, ktorým by dotknutý subjekt mohol vyjadriť svoj nesúhlas s rozhodnutím inšpekcie, čo z pohľadu komory nie je žiadúce. Jedinou možnosťou v takomto prípade je podanie námietky subjektom proti rozhodnutiu OKI a ďalšie riešenie sporov súdnou cestou.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie a problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plneniu cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia.

Právna úprava zákona o geodézii má takmer 30 rokov a z pohľadu úradu je jej terminológia a nastavenie procesov upravujúcich napr. aj činnosť OKI prežitá alebo nedostatočná pre súčasnú prax. V čase prijatia zákona neexistovali stavovské komory v podobe, v akej existujú dnes, elektronizácia profesijnej činnosti geodetov len začínala a vtedy používané mechanizmy prieskumu zákonnosti/správnosti úradného postupu a rozhodnutia boli z dnešného pohľadu nedostatočné.

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. p) zákona o geodézii vykonáva štátny dozor nad dodržiavaním predmetného zákona, najmä pri používaní štandardizovaných geografických názvov, pri využívaní štátnej dokumentácie a informačného systému geodézie, kartografie a katastra, pri autorizačnom overovaní vybraných geodetických a kartografických činností; štátny dozor vykonáva úrad prostredníctvom katastrálnej inšpekcie.

Úrad sa nestotožňuje s tvrdením KGK, že činnosti obsiahnuté v § 6 písm. d) až j) nemajú stanovený žiadny orgán, ktorý by nad ich výstupmi vykonával inšpekčnú činnosť. Uvedenie kompetencií OKI v katastrálnom zákone vyplýva z prostého faktu prekrytia špecifických potrieb štátnej správy na úseku katastra nehnuteľností a časti vybraných činností podľa § 6 písm. a) zákona č. 215/1995 Z. z.. Fakt, že ostatné vybrané geodetické a kartografické činnosti nemajú takýto osobitný predpis, resp. ho nemajú tak podrobne spracovaný, nemôže viesť k záveru, tieto vybrané geodetické a kartografické činnosti nemajú žiadny dozor.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov

- návrhy na zmeny v právnom predpise (zrušenie/úprava regulácie);
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe;
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné);
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenie regulácie (dobrovoľné).

Aktuálnu situáciu nejasne zadefinovaného dozoru nad vykonávaním vybraných geodetických a kartografických činností navrhuje KGK riešiť vytvorením jednotných podmienok a postupov pre inšpekčnú činnosť a rozšírenie právomocí OKI v rozsahu všetkých činností uvedených v ustanovení § 6 zákona o geodézii. Rovnako je podľa ich vyjadrenia nutné jasne zadefinovať postupy v prípadoch, ak je výsledkom inšpekčnej činnosti návrh na preskúšanie, odobratie oprávnenia, prípadne odobratie osobitnej odbornej spôsobilosti.

Zároveň v súvislosti s chýbajúcim odvolacím orgánom komora navrhuje bližšie definovať súčinnosť OKI s Disciplinárnou komisiou KGK pri riešení podnetov súvisiacich s autorizačným overovaním výsledkov činností uvedených v § 6 zákona o geodézii. Špecifikácia postupov chýba najmä v prípadoch, ak sa osoba, ktorej sa podnet týka, chce odvolať voči rozhodnutiu OKI. V súčasnosti sa dotknutý subjekt obracia na komoru a žiada jej súčinnosť pri ochrane svojich záujmov, aj keď komora nevie v tejto súvislosti nijak konať. Situáciu by alternatívne vyriešilo zriadenie orgánu, ktorý by bol odvolací voči rozhodnutiam OKI a na ktorý by sa v prípade potreby riešenia sporov dalo obrátiť.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

ÚGKK SR sa nevyjadrilo zamietavo k návrhu KGK upraviť právomoci Katastrálnej inšpekcie a zaviesť možnosť odvolania sa proti jej rozhodnutiam. Nastavenie modelu činnosti OKI (vrátane jej názvu evokujúceho zameranie OKI len na oblasť katastra nehnuteľností a vrátane komplexnej úpravy správneho konania vedeného OKI), ako aj spolupráce disciplinárnej komisie KGK a OKI bude podľa vyjadrenia úradu riešená v novom zákone o geodézii a kartografii. O podobe tohto zákona vedie ÚGKK SR s KGK intenzívne rokovania.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Problematika výkonu dozoru nad výsledkami vybraných geodetických a kartografických činností je veľmi komplikovaná a komplexná, a to najmä z dôvodu nejasného zadefinovania všetkých postupov a neobsiahnutia všetkých činností v príslušnom právnom predpise. Skutočnosť, že vybrané geodetické a kartografické činnosti sa riadia osobitným predpisom, zatiaľ čo ostatné sa riadia zákonom o geodézii pôsobí na podnikateľské prostredie veľmi zmätočne a netransparentne.

Spracovateľ zároveň vníma nedostatočnú definíciu procesov spojených s vykonávaním kontrolnej činnosti OKI, a to predovšetkým v dvoch rovinách. Na jednej strane neexistuje právna úprava, ktorá by jednoznačne špecifikovala, ako postupovať v prípadoch, ak je výsledkom kontroly OKI návrh na preskúšanie, odobratie oprávnenia alebo odobratie osobitnej odbornej spôsobilosti. Absencia takéhoto ustanovenia a jednotných interných postupov spôsobuje právnu neistotu podnikateľského prostredia, keďže sa každý prípad posudzuje individuálne bez opory v právnom rámci. Na druhej strane je OKI najvyšší orgán, voči rozhodnutiu ktorého nie je možné podať odvolanie. Ak subjekt nesúhlasí s rozhodnutím inšpekcie, môže podať námietky, resp. obrátiť sa na súd. V takýchto prípadoch sa subjekty obracajú na orgány KGK s prosbou o súčinnosť a podporu pri riešení sporov.

Spracovateľ súhlasí s vyjadrením KGK, že ide o komplexnú problematiku, ktorej chýba jasné zadefinovanie pravidiel a postupov a transparentnosť procesov spojených s výkonom kontrolnej činnosti OKI. Zároveň oceňuje ochotu oboch zúčastnených aktérov viesť otvorenú diskusiu k tejto problematike.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

KGK poukazuje na nutnosť úpravy dotknutých právnych predpisov s cieľom zadefinovania nových a zjednotenia existujúcich postupov pri výkone kontrolnej činnosti OKI nad vybranými geodetickými a kartografickými činnosťami podľa § 6 zákona o geodézii. ÚGKK SR ako gestor predmetných právnych predpisov súhlasí s otvorením diskusie k návrhom predneseným komorou, avšak nesúhlasí s tvrdením, že činnosti obsiahnuté v § 6 písm. d) až j) nemajú stanovený žiadny orgán, ktorý by nad ich výstupmi vykonával inšpekčnú činnosť.

Spracovateľ sa rovnako ako zúčastnené strany stotožňuje s potrebou legislatívnej zmeny, ktorá by prispela k zjednodušeniu a transparentnosti výkonu kontrolnej činnosti OKI. Takisto oceňuje vôľu zúčastnených strán otvoriť diskusiu k predmetnej problematike.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☒ upraviť aplikačnú prax

9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ má za to, že je potrebné jasne zadefinovať pravidlá v oblasti inšpekčnej činnosti súvisiacej s výkonom vybraných geodetických a kartografických činností podľa § 6 zákona o geodézii. Diskusia sa môže rozvíjať prostredníctvom novovytvorenej pracovnej skupiny, ktorá bola zriadená úradom. Platforma by mala začať fungovať na jeseň 2024, na jej zasadnutiach sa budú zúčastňovať zástupcovia ÚGKK SR, KGK a MH SR. Výsledkom diskusie by mal byť návrh novelizácie príslušných ustanovení.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor sa v stanovenej lehote nevyjadril.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor sa v stanovenej lehote nevyjadril.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia